

Gryka siewna (*Fagopyrum esculentum* Mnch.)

Charakterystyka:

Gryka (*Fagopyrum* (Mill.) Gaertn.) pochodzi z Azji rodkowej i Wschodniej i była początkowo pospolitym chwastem upraw zbożowych. Jest jednym z przedstawicieli tzw. zbóż rzekomych (pseudocerealii) czyli roślin zbożowych nie będących trawami (jak pszenica, czy kukurydza).

Do rodzaju *Fagopyrum* zalicza się obecnie 18 gatunków uprawnych i dziko rosnących. Wysoka zawartość w glukozy i skrobiowych w ziarnie umożliwia jego przerob na maki i kasze, które nie zawierają glutenu. Gryka jest rośliną miododajną, a z 1 ha uprawy można uzyskać do 60 kg miodu (miód gryczany).

Gryka zaliczana jest do roślin jarych (wysiewna wiosną), jednorocznych o krótkim okresie wegetacji (80 dni). Jest rośliną ciepłolubną o sercowato kształtnych liściach i drobnych, zebranych w baldachogrona różnowatych kwiatach. Owocem gryki jest charakterystyczny trójgraniasty orzeszek ciemnobrunatnej barwy.

Uprawa:

Ze względu na duży wrażliwość na przymrozki należy ją wysiewać w drugiej dekadzie maja. Jest wrażliwa na herbicydy, dlatego chwasty uprawy gryki najlepiej zwalczać mechanicznie. Na choroby jest mało wrażliwa. Dojrzewa nierównomiernie, a zebrane nasiona należy dosuszyć.

Odmiany:

Gryka siewna (*Fagopyrum esculentum* Mnch.) to jedyny uprawiany obecnie w Polsce gatunek gryki. Tatarska zielona (*Fagopyrum tataricum* (L.) Gaertn.) kiedyś powszechnie uprawiana, dziś zaliczana jest do chwastów gryki siewnej. Nazwa swój zawdzięcza zarówno Tatarom jak i swoim małym, prawie niewidocznym zielonkawo-żółtym kwiatom.

Pielęgnacja:

Szempliński W. (red.), 2012, Rośliny rolnicze, Wydawnictwo UWM, Olsztyn;

Jasińska Z., Kotecki A. (red.), 2003, Szczegółowa uprawa roślin tomyli i II, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław;

Ceglarek F. (red.) 2002, Szczegółowa uprawa roślin rolniczych: Morfologia i biologia roślin, Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce

gryka, pokrój roliny i orzeszek
(za: Thomé O. M., Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz 1885)